

Indkøbs- og udbudspolitik for Silkeborg Kommune

Godkendt af Silkeborg Byråd den 28. november 2011
Rev. efter beslutning i Økonomiudvalget 16. januar 2012¹
Rev. efter beslutning i Byrådet 27. januar 2014

Indhold:

1. Indkøbspolitik for varer og tjenesteydelser	2
1.1. Indkøbspolitikens formål og omfang	2
1.2. Overordnede principper	2
1.3. Indkøbsaftaler	3
1.4. Leasing m.v.	3
1.5. Det centrale indkøbskontor	3
1.6. Eksternt indkøbssamarbejde	4
1.7. SKI	4
1.8. Leverandører	4
2. Processen for konkurrenceudsættelse (varer og tjenesteydelser)	4
2.1. Initiativ	4
2.2. Egne indkøbsaftaler eller eksternt samarbejde	5
2.3. Forskellige former for konkurrenceudsættelse	5
2.4. Samlet eller opdelt konkurrenceudsættelse	6
2.5. Udbudsform	7
2.6. Brugerinddragelse	7
2.7. Særligt om it-udbud og -annonceringer	7
2.8. Særligt om udliciteringer og kontrolbud	7
2.9. Kompetenceplan	8
3. Indholdet af konkurrenceudsættelsesmaterialet	9
3.1. Krav til leverandørerne (varer og tjenesteydelser)	9
3.2. Krav til varen / ydelsen (varer og tjenesteydelser)	10
3.2.1. Tildelingskriterier	10
3.2.2. Fokus på resultater	10
3.2.3. Kvalitet	10
3.3. Andre krav	10
3.3.1. Miljø og sikkerhed (varer og tjenesteydelser)	10
3.3.2. Retssikkerhed (tjenesteydelser)	11
3.3.3. Overdragelsesklausuler (tjenesteydelser)	11
3.3.4. Kontraktlængde (varer og tjenesteydelser)	11
3.3.5. Krav i relation til medarbejdere (ikke udlicitering)	11
3.3.6. Supplerende krav i relation til medarbejderne ved udlicitering (tjenesteydelser)	13
4. Kommunalt vundne udbud (tjenesteydelser)	14
5. Kommunens bud på andre myndigheders opgaver (tjenesteydelser og bygge- og anlæg)	14

¹ 12 by-gruppen ændret til KomUdbud

Om indkøbs- og udbudspolitikken

Indkøbs- og udbudspolitikken indeholder kommunens retningslinjer for samordning og koordinering af kommunens indkøb af varer og tjenesteydelser, bortset fra afsnittet om bud på andre myndigheders opgaver, som også omfatter bygge- og anlægsopgaver.

Politikken indeholder desuden kommunens beslutninger om, hvordan konkurrenceudsættelser (EU-udbud og annonceringer) af varer og tjenesteydelser skal afvikles, og hvilke krav kommunen stiller i forbindelse med konkurrenceudsættelserne. Desuden indeholder politikken byrådets beslutninger i forhold til kommunalt vundne udbud og for kommunens bud på andre myndigheders opgaver.

Indkøbs- og Udbudspolitikken er senest vedtaget af Økonomiudvalget i 2013, jf. styrelsesvedtægtens § 11. Principperne om uddannelsesklausuler er tidligere vedtaget af Byrådet den 25. oktober 2010. Principperne om arbejdsklausuler er tidligere vedtaget af byrådet den 25. maj 2011. Politikken bruger udtrykket "konkurrenceudsættelse". Dette begreb dækker over:

1. EU-udbud af vare- eller tjenesteydelseskøb efter udbudsdirektivet, herunder udlicitering²
2. Annonceringer af vare- eller tjenesteydelseskøb efter tilbudsloven

1. Indkøbspolitik for varer og tjenesteydelser

1.1. Indkøbspolitikens formål og omfang

Det overordnede formål med Silkeborg Kommunes indkøbspolitik er at skabe rammerne for en samordning og koordinering af kommunens indkøb.

Indkøbspolitikken omfatter alle varer og tjenesteydelser, som kommunen ikke selv producerer eller udfører. Alle kommunens afdelinger og institutioner skal leve op til indkøbspolitikken.

1.2. Overordnede principper

I bestræbelserne på at indgå de bedst mulige indkøbsaftaler og dermed realisere indkøbsområdets optimeringspotentiale skal det sikres:

- At kommunen optræder som én kunde, og at der indgås indkøbsaftaler gældende for hele kommunen med henblik på at opnå forretningsmæssige og administrative fordele. De indgåede indkøbsaftaler skal således være obligatoriske for kommunens afdelinger og institutioner. I forhold til aftaler med en lav kontraktværdi der er indgået uden forudgående konkurrenceudsættelse, bemyndiges indkøbskontoret til at vurdere, om disse aftaler skal gøres obligatoriske.
- At aftaler som udgangspunkt er eneleverandøraftaler, idet eneleverandøraftaler som hovedregel udløser de bedste kontraktbetingelser og efterfølgende kontraktstyring.

---

² Udtrykket "udlicitering" dækker over, at en konkurrenceudsættelse fører til, at en opgave (tjenesteydelse), som tidligere er blevet varetaget af kommunen selv, fremover varetages af en ekstern leverandør.

Der søges indgået aftaler med leverandører med henblik på:

- At opnå de bedst mulige priser for den rette kvalitet
- At opnå leveringssikkerhed og bedst mulige leverings- og betalingsbetingelser
- At opnå mindst mulig miljøbelastning og fremme sikkerheden for brugerne
- At økologiske indkøb prioriteres i videst muligt omfang
- At opnå bedst mulig service
- At fremme e-handel
- At varetage eventuelle sociale forpligtelser som følge af sociale klausuler ved køb af tjenesteydelser
- At bakke op om social økonomisk virksomheder.

For at realisere indkøbspolitikens formål skal der i forbindelse med konkurrenceudsættelse skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence mellem potentielle leverandører.

1.3. Indkøbsaftaler

Det er Silkeborg Kommunes mål, at flest mulige køb af varer og tjenesteydelser omfattes af kommunens obligatoriske indkøbsaftaler.

Hvis en ydelse eller en vare, kun benyttes begrænset af en afdeling eller institution, vil der dog normalt ikke blive indgået en indkøbsaftale.

Af hensyn til effekten af de indgåede indkøbsaftaler, vil alle indkøbsaftaler fremadrettet være obligatoriske for kommunens afdelinger og institutioner at bruge.

Såfremt en decentral indkøbende enhed skulle få tilbudt en vare, der er omfattet af fælles indkøbsaftaler, på mere fordelagtige betingelser end den gældende indkøbsaftale, berettiger dette ikke til indkøb udenom Silkeborg Kommunes indkøbsaftaler. Dette vil være aftalebrud, og i stedet skal det centrale indkøbskontor underrettes, således at problemstillingen tages op i forhold til den nuværende leverandør.

Samtlige indkøbsaftaler der indgås i Silkeborg Kommune skal opfylde de retningslinjer, der er beskrevet i denne indkøbs og udbudspolitik.

Silkeborg Kommune tilbyder selvejende institutioner med driftsoverenskomst med kommunen at deltage i kommunens indkøbsaftaler.

1.4. Leasing m.v.

Som udgangspunkt er det ikke tilladt at foretage leasing, langtidsleje eller afbetalingskøb. Undtagelsesvis kan der dog foretages leasing ved større anskaffelser som busser, maskiner og lignende. I disse tilfælde skal Økonomi- og IT-staben, jf. kommunens overordnede økonomistyringsprincipper, godkende aftalen inden indgåelse af kontrakt.

1.5. Det centrale indkøbskontor

Det centrale indkøbskontor er en serviceorganisation, der bidrager til optimering af kommunens indkøb og derved skaber frirum til udvikling af den kommunale driftsorganisation. Indkøbskontoret

rådgiver de decentrale indkøbere og tilvejebringer attraktive indkøbsvilkår ved at gennemføre konkurrenceudsættelser.

Indkøbskontoret har ansvaret for, at e-handelssystemet, der indeholder gældende indkøbsaftaler m.m., er tilgængeligt og brugervenligt. E-handelssystemet indeholder desuden generelle oplysninger om indkøb, nyheder fra indkøbskontoret, markering af miljøvenlige indkøbsaftaler og aftaler med mulighed for elektronisk ordreafgivelse, samt oplysninger om miljøforhold.

1.6. Eksternt indkøbssamarbejde

Silkeborg Kommune er sammen med 14 andre jyske og fynske kommuner medlem af det fælleskommunale indkøbsfællesskab, **KomUdbud** – se <http://www.komudbud.dk/>

Formålet med samarbejdet er gennem fælles udbud at opnå ressourcer- og økonomiske besparelser for de enkelte kommuner.

Derudover vil Silkeborg Kommune etablere samarbejde med øvrige samarbejdspartner, hvor det skønnes fordelagtigt.

Silkeborg Kommune deltager som udgangspunkt i alle de forpligtende SKI-udbud. Se de forpligtende SKI udbud på <https://www.ski.dk/>

1.7. SKI

SKI er en indkøbsorganisation, som er ejet af staten og KL i fællesskab.

Regeringen og KL har besluttet, at der årligt skal etableres en række koordinerede og forpligtende indkøbsaftaler for kommunerne. Aftalerne skal bidrage til det effektiviseringsarbejde, som allerede er i fuld gang på indkøbsområdet i kommunerne.

1.8. Leverandører

Der tilstræbes en saglig, åben og forretningsorienteret holdning til leverandørsiden. Silkeborg Kommune ønsker at være i dialog med leverandørerne om løsning af de indkøbsmæssige spørgsmål og ønsker indkøbsrelationer præget af gensidig tillid og respekt.

2. Processen for konkurrenceudsættelse (varer og tjenesteydelser)

2.1. Initiativ

Initiativet til konkurrenceudsættelse af tjenesteydelser, som kan føre til udlicitering, kommer typisk fra byrådet eller udvalgene, men det vil også kunne komme fra administrationen.

I tilfælde, hvor varen eller opgaven ikke i forvejen leveres af kommunen, følger det ofte af lovgivningen, at der skal ske konkurrenceudsættelse, hvis kontraktværdien overstiger tærskelværdierne for annoncering eller EU-udbud. Desuden skal kontrakter/aftaler løbende genudbydes eller genannonceres.

Et forslag om konkurrenceudsættelse med henblik på en indkøbsaftale fremkommer enten fra afdelinger og institutioner eller fra Indkøbskontoret, som selv kan tage initiativ til etablering af indkøbsaftaler på områder, hvor det vurderes økonomisk fordelagtigt.

2.2. Egne indkøbsaftaler eller eksternt samarbejde

Hvis det skønnes mest fordelagtigt at foretage udbud i KomUdbud regi gennemføres udbuddet efter de procedurer, som er vedtaget for KomUdbud.

Hvis det er mest fordelagtigt at foretage konkurrenceudsættelse i kommunens eget regi, gennemføres det efter procedurerne i denne indkøbs- og udbudspolitik.

2.3. Forskellige former for konkurrenceudsættelse

Når kontraktværdien er under 500.000 kr. kan der indhentes tilbud fra flere tilbudsgivere (direkte tilbudsindhentning) eller annoncering.

- Ved kontraktværdi under 300.000 kr. kan der indhentes flere tilbud.
- Ved kontraktværdi 300.000 – 500.000 kr., anbefaler Silkeborg Kommune at indhente 2-3 tilbud

Kommunen formulerer i så fald minimumskrav til ydelsen og eventuelt tildelingskriterier.

Modtager kommunen enslydende tilbud fra en tilbudsgiver inden- og udenfor kommunen, vælges den tilbudsgiver der har virksomhed i Silkeborg Kommune.

Når kontraktværdien er på over 500.000 kr. skal der annonceres efter tilbudsloven (dog ikke Bilag II B-ydelser, jf. nedenfor). Annonceringspligten er gældende for alle indkøb af varer og tjenesteydelser, der ikke er omfattet af krav vedr. EU-udbud. Annonceringen vil være bundet af EF-traktatens almindelige principper ved udarbejdelse af annonceringsmaterialet og tildeling af en kontrakt, herunder principperne om ligebehandling og gennemsigtighed.

Når kontraktværdien er på over ca. 1.541.715 kr.³. skal der gennemføres et EU-udbud, i henhold til Udbudsdirektivet 2004/18/EF.

Der er særlige regler vedr. gennemførelse af bilag II B-tjenesteydelse over ca. 1.489.820 kr.⁴. Silkeborg Kommune er ikke forpligtet til udbud eller annoncering uanset kontraktværdien, dog skal bestemmelser i EU's Udbudsdirektiv følges. Ordregivere vil fortsat være underlagt EU-Traktatens principper, som bl.a. indeholder krav til ligebehandling og gennemsigtighed, hvis det vurderes, at opgaven har en klar grænseoverskridende interesse, uanset kontraktværdien. Der skal altid offentliggøre en bekendtgørelse i EU-tidende om indgåelse af kontrakt.

---

³ Med virkning fra den 1. januar 2013

⁴ Med virkning fra den 1. januar 2013

Tærskelværdierne reguleres hvert andet år. De til enhver tid gældende kan ses på:

<http://www.kfst.dk>

Uanset kontraktværdien kan kommunen lovligt vælge at lade opgaven løse af en intern enhed i kommunen. Hvis kommunen på forhånd beslutter at lade en opgave løse af en intern enhed, skal der *ikke* ske konkurrenceudsættelse.

Ved indkøb af varer og tjenesteydelser for beløb under 500.000 kr. (udbudstærsklen i tilbudsloven), kan Silkeborg Kommune, hvor det er relevant, indgå aftale med socialøkonomiske virksomheder*.

*Det er politisk i Silkeborg Kommune vedtaget at definere socialøkonomisk virksomhed således:

- *Har et socialt, sundheds- og / eller miljømæssigt formål*
- *Har et salg af ydelser og / eller produkter*
- *Er en "not-for-profit"-virksomhed. Det vil sige, at et eventuelt overskud geninvesteres helt i virksomheden og formålet.*
- *Opererer mellem tre sektorer – den private, den frivillige og den offentlige sektor - og kan som sådan trække på de fordele, der er i alle tre sektorer*
- *Har et CVR-nummer*
- *Er innovativ – blandt andet ved at lave nye produkter, tilbyde nye ydelser eller tænke i nye måder at involvere samarbejdspartnere*
- *Involverer brugere og forankrer sig lokalt*
- *Etablerer partnerskaber på tværs af sektorer*

Socialøkonomiske virksomheder kan være organiseret på forskellige måder, f.eks.:

- *Enkeltmandsejet virksomhed*
- *Selskab (A/S, ApS, I/S, A.m.b.a. eller lign., men der skal være fastsat særlige regler om, at overskud geninvesteres i virksomheden og således ikke går til aktionærerne, anpartshaverne, andelshaverne osv.)*
- *Fond (som udgangspunkt erhvervsdrivende, idet den sælger ydelser og / eller produkter)*
- *Forening*

2.4. Samlet eller opdelt konkurrenceudsættelse

Silkeborg Kommune foretager inden en konkurrenceudsættelse en forhåndsvurdering for at afklare, i hvilket omfang vare- eller tjenesteydelsesindkøbet bør opdeles i forskellige vareområde, ydelsestype eller geografisk område for at opnå størst mulig konkurrence. Dog må der ikke ske opdeling med den hensigt at komme under tærskelværdier.

Indkøbsaftaler indgås som hovedregel som eneleverandøraftaler. Dog overvejer Silkeborg Kommune aftaler med flere leverandører, hvis særlige forhold gør sig gældende. F.eks. for at sikre et bredt sortiment eller af hensyn til leveringssikkerhed.

2.5. Udbudsform

Silkeborg Kommune overvejer ved hver konkurrenceudsættelse, hvilken udbudsform det er mest hensigtsmæssigt at anvende. Det fremgår af Udbudsdirektivet, hvilke udbudsformer der kan anvendes.

2.6. Brugerinddragelse

Der tages ved indgåelse af indkøbsaftaler vidtgående hensyn til de decentrale disponenteres ønsker bl.a. i forhold til produktkrav, lagermuligheder, indkøbsvolumen, leveringsfrekvens mv. Varetagelse af disse hensyn varetages bl.a. via faggrupper.

I forbindelse med konkurrenceudsættelse og indgåelse af indkøbsaftaler på baggrund heraf, er det obligatorisk at inddrage faggrupper i processen i den grad det er muligt. Faggruppen søges inddraget i hele konkurrenceudsættelsesforløbet, dvs. fra udarbejdelse af kravspecifikationer, tilbudsvurdering, produktudvælgelse, afprøvning, formidling af aftalen til den efterfølgende evaluering af aftalerne.

Det tilstræbes, at faggrupperne sammensættes så bredt som muligt for at sikre, at brugernes ønsker og faglige ekspertise bliver kendt, ligesom grupperne efter behov kan suppleres med ekspertise på miljø- og sikkerhedsområderne. Brugergrupperne sammensættes fra gang til gang, men vil typisk bestå af decentrale indkøbere og brugere.

Hvor der er tale om konkurrenceudsættelser i KomUdbud regi, er der beskrevet procedure for nedsættelse af faggrupper. I særlige tilfælde kan faggruppen for Silkeborg Kommune nedsættes parallelt med en overordnet faggruppe for KomUdbud.

I situationer, hvor der ikke er tale om en indkøbsaftale, involveres brugerne også i relevant omfang.

2.7. Særligt om it-udbud og -annonceringer

Alle centrale og decentrale konkurrenceudsættelser af it-systemer sker under anvendelse af kommunens skabelon herfor (skabelon for udbuds- / annonceringsmateriale med tilhørende kontraktudkast), medmindre der benyttes en ekstern konsulent, som benytter et andet skabelonmateriale. Efterfølgende kontrakter skal så vidt muligt være i overensstemmelse med kommunens kontraktskabelon for it-kontrakter.

Ved eventuelle fælles konkurrenceudsættelser af it-systemer sammen med andre kommuner søger kommunen ligeledes at sikre, at de forhold, der er taget højde for i kommunens skabelon (herunder it-sikkerhedsmæssige forhold), også håndteres forsvarligt i forbindelse med den fælles konkurrenceudsættelse.

2.8. Særligt om udliciteringer og kontrolbud

Ved konkurrenceudsættelser, som kan indebære rationalisering eller omstilling, herunder personalereduktioner, kontrolbud og / eller udlicitering, følger kommunen "Rammeaftale om medindflydelse og medbestemmelse" samt eventuelle lokalt aftalte retningslinjer for medindflydelse og medbestemmelse.

Når en kommunal driftsopgave i Silkeborg Kommune ønskes konkurrenceudsat, udarbejdes som klart udgangspunkt et kontrolbud.

Silkeborg Kommune iværksætter de fornødne midlertidige organisationsændringer for at sikre, at den enhed, som afvikler konkurrenceudsættelsen (den bestillende enhed) er uafhængig af den enhed, som udarbejder kontrolbuddet (den udførende enhed).

Den udførende enhed tilbydes den fornødne interne og eksterne bistand til at udarbejde kontrolbuddet.

Hvis der er behov herfor, får den udførende enhed en periode til at effektivisere og rationalisere sin opgaveløsning, inden konkurrenceudsættelsen igangsættes.

I så fald offentliggøres det, at der påtænkes gennemført en konkurrenceudsættelse, ligesom hovedtrækkene i det påtænkte serviceniveau og den overordnede kravspecifikation offentliggøres.

Silkeborg Kommune følger Økonomi- og Indenrigsministeriets regler om omkostningskalkulationer.

2.9. Kompetenceplan

I forbindelse med konkurrenceudsættelser skal der bl.a. træffes beslutning om indholdet af udbudsmateriale samt tildeling af kontrakt efter endt konkurrenceudsættelse. Disse beslutninger behandles i:

	Administrationen	Fagudvalget	Økonomiudvalget	Byrådet
IT-systemer, som erstatter et eksisterende it-system – uanset værdi	X			
EU-udbud og annonceringer af indkøbsaftaler om varer eller tjenesteydelser, som erstatter eksisterende indkøbsaftaler	X			
Annonceringer under udbudstærskelværdien	X			
EU-udbud og annonceringer over udbudstærskelværdien	x			
Annoncering / EU-udbud, som kan medføre udlicitering af		X	X	

højst 5 fuldtidsstillinger				
Annoncering / EU-udbud, som kan medføre udlicitering af mere end 5 fuldtidsstillinger		X	X	X
Annonceringer / EU-udbud, som medfører budgetoverskridelser eller personalereduktioner – uanset værdi		X	X	

EU-udbud / annonceringer, som efter ovenstående skal behandles administrativt, men som konkret har en særlig politisk interesse, behandles dog af det pågældende fagudvalg.

Eventuelle annulleringer behandles af samme instans, som har taget stilling til konkurrenceudsættelsesmateriale.

3. Indholdet af konkurrenceudsættelsesmateriale

3.1. Krav til leverandørerne (varer og tjenesteydelser)

Silkeborg Kommune ønsker kun at kontrahere med seriøse eksterne leverandører, som har en reel mulighed for at udføre opgaven i overensstemmelse med serviceniveauet, kvalitetskravene, krav til leveringssikkerhed og eventuelle andre krav, der måtte være stillet.

Silkeborg Kommune indhenter altid en tro og love-erklæring fra tilbudsgiverne om deres eventuelle ubetalte, forfaldne gæld til det offentlige samt om andre relevante forhold, som belyser deres økonomiske formåen m.v. (minimumskrav eller udvælgelseskriterier). Kommunen beskriver, om kommunen accepterer gæld og i givet fald under hvilke forudsætninger. Kommunen accepterer højst gæld på 50.000 kr., uanset om der er stillet sikkerhed eller indgået afdragsordning med kreditor.

Silkeborg Kommune indhenter altid oplysninger eller en tro og love-erklæring om bestikkelse eller lign. lovovertrædelser m.v. I forbindelse med kontraktafklaring kan der indhentes serviceattest.

Silkeborg Kommune stiller altid såvel faglige som økonomiske minimumskrav i forbindelse med udbuddet f.eks. indhentelse af relevant referencer, oplysninger om økonomiske nøgletal. (udvælgelseskriterium). Evt. kan det være kontraktkrav.

Silkeborg Kommune sikrer, at leverandøren også under kontraktforholdets forløb overholder kommunens forudsætninger omkring økonomisk formåen, hvis der er tale om en kontrakt med løbende levering. Der stilles endvidere relevante krav om sikkerhedsstillelse. (Kontraktkrav)

Silkeborg Kommune stiller krav om, at leverandørerne lever op til reglerne om e-faktura i lov om offentlige betalinger (kontraktkrav).

Silkeborg Kommune vurderer ved opstart af udbuddet, hvorvidt der skal stilles krav til leverandørerne om e-handel dvs. der skal i henhold til de beskrevne procedure afleveres godkendt e-katalog.

3.2. Krav til varen / ydelsen (varer og tjenesteydelser)

3.2.1. Tildelingskriterier

Silkeborg Kommune udbyder i henhold til tildelingskriteriet "Økonomisk mest fordelagtige tilbud" f.eks. med underkriterierne økonomi, kvalitet, service og miljø.

3.2.2. Fokus på resultater

For at skabe de bedst mulige rammer for leverandørernes metodeudvikling, innovation i arbejdstilrettelæggelse mv., fokuserer Silkeborg Kommunen ved opstillingen af tildelingskriterier og kontraktkrav så vidt muligt på resultater og virkninger af varen eller tjenesteydelsen i stedet for at vægte eller stille specifikke krav vedrørende ressourcer og arbejdstilrettelæggelse. Dog tages der hensyn til personale og arbejdsmiljø, som fremgår nedenfor.

3.2.3. Kvalitet

I kontrakten stiller Silkeborg Kommune de fornødne krav til varernes / ydelseernes kvalitet.

Silkeborg Kommune forbeholder sig ret til, at der kan foretages alle relevante undersøgelser af kvaliteten, men kommunen tilrettelægger det konkrete kvalitetssikringsarbejde efter dialog med leverandøren.

Silkeborg Kommune forbeholder sig ret til at foretage undersøgelserne selv eller ved en ekstern part. Men i det omfang, det er muligt og hensigtsmæssigt, overlades udførelsen af de konkrete undersøgelser til leverandøren. I så fald tilrettelægges kontrollen i enighed med kommunen, og kommunen modtager de fornødne afrapporteringer bl.a. for at sikre, at kontrollen foretages på en forsvarlig måde.

3.3. Andre krav

3.3.1. Miljø og sikkerhed (varer og tjenesteydelser)

Silkeborg Kommune arbejder målrettet på at øge antallet af indkøbsaftaler med dokumenterede miljø- og klimahensyn, eksempelvis gennem en reduktion i udledningen af CO₂. Ved indgåelse af indkøbsaftaler overvejes miljø- og klimaspørgsmål derfor, ligesom økologiske indkøb prioriteres, og

hvor det skønnes relevant, opstilles der miljøorienterede udvælgelseskriterier, tildelingskriterier eller kontraktkrav i det omfang, det ikke strider mod gældende ret, herunder EU-direktivet.

I forbindelse med udbud af indkøb af specielt hårde hvidevarer, biler, IT og Pc'er stilles krav til energimærkning og CO₂-udledning i forbindelse med daglig drift.

3.3.2. Retssikkerhed (*tjenesteydelser*)

Silkeborg Kommune henviser til regler om tavshedspligt og andre forvaltningsretlige regler, som eventuelt måtte gælde direkte efter lovgivningen (kontraktkrav).

Hvor det er relevant i forhold til opgaven, stiller Silkeborg Kommune endvidere supplerende forvaltningsretlige krav, så f.eks. en udlicitering ikke indebærer en forringelse af borgernes retssikkerhed (kontraktkrav).

Silkeborg Kommune beskriver altid klagereglerne, så der ikke kan opstå tvivl om borgernes muligheder for at klage over leverandøren eller ydelserne (kontraktkrav).

Silkeborg Kommune tager også stilling til håndtering af personoplysninger ved hjemtagning eller overdragelse til andre leverandører (kontraktkrav).

3.3.3. Overdragelsesklausuler (*tjenesteydelser*)

Silkeborg Kommune tager i forbindelse med konkurrenceudsættelser, som kan føre til udlicitering, stilling til overtagelse af bygninger, udstyr, lejeaftaler og andre aktiver og rettigheder i tilfælde af, at der senere sker hjemtagning af opgaven eller overdragelse til andre leverandører.

Silkeborg Kommune medtager bestemmelser, som sikrer mod "sikkerhedsopsigelser", f.eks. i form af bestemmelser, der forpligter den nuværende eksterne leverandør til tidligt at afklare med en eventuel ny leverandør (eller kommunen selv i tilfælde af hjemtagelse), om virksomhedsoverdragelsesloven finder anvendelse.

3.3.4. Kontraktlængde (*varer og tjenesteydelser*)

Aftaler indgås som udgangspunkt for en tidsbegrænset periode. Aftaleperioder afhænger af udbudsform, varetype / ydelsestype og økonomiske og servicemæssige betingelser.

Hvis tidsperioden undtagelsesvist ikke begrænses, sikres det, at det er muligt at opsiges aftalen med et rimeligt varsel.

3.3.5. Krav i relation til medarbejdere (ikke udlicitering)

Medarbejdernes kvalifikationer (*tjenesteydelser*)

Silkeborg Kommuner stiller relevante krav til uddannelse og efteruddannelse af de medarbejdere, som udfører opgaven med henblik på at sikre kvaliteten i opgaveudførelsen. Kommunen henviser i kontraktmaterialet til eventuelle lovgivningsmæssige krav. (Så vidt muligt tildelingskriterium. Evt. i stedet kontraktkrav.)

Arbejdsmiljø og sikkerhed (tjenesteydelser)

Ved konkurrenceudsættelse af tjenesteydelser stiller Silkeborg Kommune udtrykkelige krav om, at lovgivningens regler om arbejdsmiljø, arbejdspladsvurderinger og sikkerhedsorganisation overholdes. Herunder vurderes det om der er grundlag for at stille krav om "grøn smiley" fra Arbejdstilsynet i det omfang, den pågældende branche er blevet gennemgået af tilsynet. (Kontraktkrav) Silkeborg Kommune stiller desuden udtrykkelige krav om, at lovgivningens regler om medarbejderindflydelse overholdes (kontraktkrav).

Uddannelsesklausuler (tjenesteydelser)

Ved større udbud⁵ af tjenesteydelser⁶ skal kommunen fra 1. januar 2014 overveje at benytte uddannelsesklausuler og enten fastsætte sådanne klausuler, eller forklare, hvorfor der ikke fastsættes klausuler ("Følg eller forklar-princippet").^{7,8} I udbud, som ikke er så store, at de er omfattet af Følg eller forklar-princippet, kan kommunen også overveje uddannelsesklausuler⁹.

Sociale klausuler (tjenesteydelser)

Silkeborg Kommune kan ved konkurrenceudsættelse af tjenesteydelser opstille sociale klausuler med henblik på optagelse af udsatte grupper på arbejdsmarkedet, hvis det er muligt og forsvarligt i forhold til opgaven. Kravene skal modsvare kommunens tilsvarende tiltag i relation til skånejobs, fleksjobs, revalidering, jobtræning mv. (Kontraktkrav).

Silkeborg Kommune ønsker ved konkurrenceudsættelse af tjenesteydelser at sikre, leverandørerne beskæftiger personer med varigt nedsat arbejdsevne ansat på særlige vilkår. (fx personer i fleksjob). Det ønskes sikret, at andelen af ansatte med nedsat arbejdsevne så vidt muligt er mindst 10%.

Arbejdsklausuler (tjenesteydelser)

Silkeborg Kommune ønsker, med henvisning til ILO-konvention nr. 94 vedrørende løn og ansættelsesvilkår, at sikre ordentlige vilkår for medarbejderne hos leverandøren af udbudte ydelser¹⁰.

Leverandøren forpligter sig til at sikre, at de ansatte, som leverandøren og eventuelle

---

⁵ Kontrakten udføres i Danmark, har et driftselement (f.eks. rengøring eller kantinedrift), en varighed på min. 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. og / eller en lønsum på min. 4 mio. kr.

⁶ Gælder også for bygge- og anlægsprojekter af en vis størrelse

⁷ Denne forpligtelse er aftalt mellem regeringen og KL (samt Danske Regioner).

⁸ Det bemærkes, at Byrådet også har besluttet, at kommunen som udgangspunkt skal benytte uddannelsesklausuler ved udbud af *bygge- og anlægsopgaver*, idet afdelingerne skal overveje, om den konkrete opgave egner sig hertil set i lyset af reglerne om proportionalitet og ikke-diskrimination.

⁹ Der er dog snævrere rammer for uddannelsesklausuler i mindre udbud pga. principperne om proportionalitet.

¹⁰ Det bemærkes, at beslutningen om arbejdsklausuler også gælder i forhold til *bygge- og anlægsopgaver*.

underleverandører beskæftiger med henblik på opgavens udførelse, har løn- og ansættelsesforhold, der ikke er mindre gunstige end de løn- og ansættelsesvilkår, som i henhold til kollektiv overenskomst, lovgivning eller administrative forskrifter gælder for arbejde af samme art indenfor vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet skal udføres.

Silkeborg Kommune har tillid til, at leverandørerne overholder ovennævnte krav. Overholder leverandøren mod forventning ikke disse, og medfører dette et berettiget krav på yderligere løn fra arbejdstagerne, kan Silkeborg Kommune tilbageholde vederlag til leverandøren med henblik på at sikre arbejdstagerne de nævnte ansættelsesvilkår.

Silkeborg Kommune kan, hvis kommunen har begrundet mistanke om, at kravene ikke er overholdt, udbede sig relevant dokumentation for, at løn- og arbejdsvilkår for arbejdstagerne lever op til denne forpligtelse. Leverandøren skal, efter skriftligt påkrav, fremskaffe relevant dokumentation fra såvel egne som eventuelle underleverandøren arbejdstagere. Dokumentationen skal være Silkeborg Kommune i hænde senest 5 arbejdsdage efter påkravets modtagelse. Relevant dokumentation kan f.eks. være lønsedler, lønregnskab ansættelseskontrakter eller ansættelsesbeviser.

Socialøkonomiske virksomheder (varer og tjenesteydelser)

Det er Silkeborg Kommunes klare hensigt, at bakke op om socialøkonomiske virksomheder og kommunen ønsker derfor at indgå forpligtende samarbejder med relevante leverandører, der er socialøkonomiske virksomheder.

Dette kan ske for køb af varer og tjenesteydelser for under 500.000 kr., hvor der ikke er udbudspligt i henhold til tilbudsloven eller EU-direktiverne

I forbindelse med gennemførelse af udbud i indkøbsfællesskabet KomUdbud, vil Silkeborg Kommune vurdere mulighederne for, at indgå forpligtende samarbejder med Sociale Økonomisk Virksomheder indgår i vurderingen.

3.3.6. Supplerende krav i relation til medarbejderne ved udlicitering (tjenesteydelser)

Virksomhedsoverdragelse

Ved udlicitering, hvor der vil ske overdragelse af medarbejdere fra kommunen til en ekstern leverandør, vil det fremgå udtrykkeligt af konkurrenceudsættelsesmateriale, at virksomhedsoverdragelsesloven gælder.

Ligeledes vil Silkeborg Kommune indlede en proces som informerer medarbejderne om den forestående virksomhedsoverdragelse, jf. Retningslinjer ved udbud, som kan indebære rationalisering eller omstilling.

Silkeborg Kommune medtager bestemmelser, som sikrer mod "sikkerhedsopsigelser" op mod kontraktens udløb, f.eks. i form af bestemmelser, der forpligter den eksterne leverandør til tidligt at

afklare med en eventuel ny leverandør (eller kommunen selv i tilfælde af hjemtagelse), om virksomhedsoverdragelsesloven finder anvendelse.

Tjenestemænd

Ved udlicitering, hvor tjenestemænd er blandt de berørte medarbejdere, afgøres det i samråd med den enkelte tjenestemand og den faglige organisation, om tjenestemanden skal udlånes, omplaceres eller fratræde.

Særlige uddannelsesklausuler

I det omfang der udliciteres opgaver, hvor kommunen er forpligtet til at tage praktikanter / elever ind – eller hidtil har haft praksis for at gøre det¹¹ – stiller Silkeborg Kommune krav om, at den private leverandør løfter denne opgave i samme omfang som kommunen. Der stilles endvidere krav om, at leverandøren instruerer eleverne i et sådant omfang, at modtagelsen af elever ikke går ud over kvaliteten. (Kontraktkrav).

4. Kommunalt vundne udbud (tjenesteydelser)

Hvis kommunens kontrolbud viser sig økonomisk mest fordelagtigt (eller billigst, hvis tildelingskriterium "laveste pris" er anvendt), annulleres konkurrenceudsættelsen, og der indgås ikke kontrakt med nogle af tilbudsgiverne.

Herefter skal opgaven løses af kommunens selv (den udførende enhed) i overensstemmelse med kontrolbuddet ved intern kontraktstyring af den udførende enhed.

Den udførende enhed skal leve op til de samme krav til kvalitet, leveringssikkerhed, service over for kommunen (den bestillende enhed) m.v., som hvis en ekstern leverandør havde vundet konkurrenceudsættelsen.

Silkeborg Kommune udfører som udgangspunkt kontrol på samme måde, som hvis der var tale om en ekstern leverandør.

5. Kommunens bud på andre myndigheders opgaver (tjenesteydelser og bygge- og anlæg)

Silkeborg Kommune kan byde på andre myndigheders opgaver i det omfang, der er tale om en opgave, som kommunen ville kunne udføre for sig selv.

---

¹¹ Dette er pr. oktober 2013 f.eks. tilfældet i forhold til pædagogstuderende, pædagogisk assistent-elever samt socialrådgiverpraktikanter og studerende i praksisstudiet. Organisation og Personale kan kontaktes for en opdateret liste.

Silkeborg Kommune er positiv over for at byde ind i andre offentlige myndigheders konkurrenceudsættelser.

Det forudsættes, at arbejdet falder inden for afdelingens / institutionens naturlige arbejdsområde, og der er tale om en opgave, som afdelingen / institutionen normalt varetager.

Det forudsættes desuden, at der ikke er tale om aktiviteter, som indebærer en urimelig økonomisk eller lign. risiko for Silkeborg Kommune.

Endelig forudsættes det, at udførelsen af arbejdet ikke betyder, at afdelingen / institutionen får problemer med at varetage opgaver, som den skal udføre for Silkeborg Kommune.